פשיטת-רגל עליזה

על הראותנות של חלק מהיהלומנים אפשר לכתוב ספרים. העמדת הפנים וניקור עיני הציבור הפכו מזמן לנושא שאינו יורד מעל הפרק. שום דבר לא היה יקר מדי או גדול מדי לצרכיהם — וילות ודירות־פאר, מכוניות, חברות במועדונים הנכונים, נסיעות־נופש ובידור לרוב, לבוש במיטב האופנה, שרשרות־זהב כבדות על הצוואר, תיסרוקות מעוצבות למישעי.

עד היום זכור סיפורו של ה„בוחש". היה זה בילוי משותף של יהלומן וחייט־צמרת במועדון הישן של מנדיס ברח' בן־יהודה בתל־אביב. בין השניים נערכה התערבות, אם היהלומן יעז לבחוש את השמפניה באמצעות אבר שאינו מיועד לכך. היהלומן זכה.

מאת
שולמית יריב

אפרים („פריץ") חוצ'נר וליאון קליינמן. הם דאגו להשתתף בכל האירועים, והיו מרכז ראוי לחיי הלילה של תל־אביב.

הדרן חופתי

על חתונות היהלומנים הילכו תמיד אגדות. באוצר הלשון לא היו די שמות־התואר כדי לתאר אותן. אפילו השנה — 1983 — לא כולם מלקקים את הפצעים. אחרי שלוש שנים משבר בענף יש המלקקים משהו אחר.

כך, למשל, נערכו שלוש חתונות בסיגנון מיוחד.

אחת החתונות נערכה במלון דן. היתה זו ברית־נישואין בין „הון־יהלומנים" ו„הון־ברזל" — מישפחות פלטק ופורר השיאו את ילדיהן. משום־מה החליטו, שהמוטו בחתונה זאת יהיה „חתונה־יהודית". לכן תיזמורות של כליזמרים הנעימו מנגינות בכל אולמות המלון, וצוות המלון אף הוא עטה את אופנת העיירה היהודית לפני 100 שנים.

לאלף המוזמנים הגישו 22 מנות שונות שהוכנו על־ידי חבר הטבחים. כל אורח קיבל הזמנה שבה צויין באיזה מהאולמות השונים של המלון עליו להתייצב — הכל לפי יחוסו ומעמדו. היחוס והמעמד היו חשובים, שכן בני־אצולה הגיעו מרחבי אירופה לקחת חלק באירוע. טקסים נוספים של החתונה — מעין הדרן — נערכו גם ביפאן ובבירות אירופה. בקיצור: חתונה כמו שצריך.

כשהשיא ניסים רחמינוב את בתו, הוא הפתיע

נשיא התעשיינים לגדיאל
מי יודע –

את אורחיו בצורה מקורית. לאולם בהילטון נכנסה בנסיעה איטית מכונית פורד מדגם 1934, לקול צלילי תיזמורת דרום אפריקאית. על המכונית היתה מונחת עוגת־החתונה ומלצרים מיוחדים רצו לצידה כשהם מחזיקים בחצוצרות מפלסטיק. כשעצרה המכונית בתחנה הסופית — אי־שם בין השולחנות — הורד מתיקרת האולם מיתקן מיוחד, שעליו עשרות בקבוקי שמפניה.

כשחגגו בני־מישפחת מזלדבסקי בהילטון הסיגנון היה שונה. הפעם היה לאורחים עניין עם חובבי כדורגל. צוות־המלון שבע־הפעולים הולבש ביגדי־אימון, ועוגת הכלה עוצבה בדמותו של מיגרש כדורגל — שיא הטעם הטוב. על העוגה עיצב האופה את דמות הכלה כשוערת. ואילו החתן עוצב כמבקיע־שערים.

גם המשבר העמוק בענף־היהלומים לא קילקל את מצב־הרוח של רבים מן היהלומנים, שעדיין מרוויחים כסף רב, לעומת רבים יותר, אולי, שפושטים רגל ועסקיהם מתמוטטים.

ותיקים מול מפוקפקים

כ מעט מאז תחילתו של הענף בארץ, היתה בו מעין חלוקה סמויה בין היהלומנים. את הטון נתנה בעבר קבוצת „מייפלאור" —

נשיא הבורסה שניצר
– מה –

היהלומנים הוותיקים בענף, ברובם יהודים מאנטוורפן, שבאו ארצה לפני מילחמת עולם השניה, יזמו והקימו כאן את התעשיה, שהתחילה לפרוח עם פרוץ המילחמה.

הסטנדרטים הנהוגים בין הוותיקים היו תמיד שם דבר. כבוד למילה הנאמרת היה להם לחוק.

מי שניזוק בצורה קשה ולא הצליח להתאושש. הוא היהלומן רמי רבש. על רמי דבש הלוטש מנתניה שעלה לגדולה, הוליכו הרכה סיפורים בבורסה. לא מעטים קינאו בבחור שעלה כמעט כמטאור בין היהלומנים.

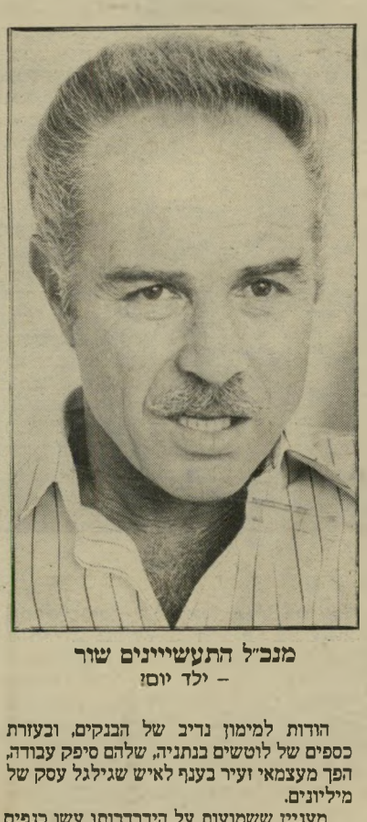

מנכ"ל התעשיינים שור
– ילד יומז

הודות למימון נדיב של הבנקים, ובעזרת כספים של לוטשים בנתניה, שלהם סיפק עבודה, הפך מעצמאי זעיר בענף לאיש שגילגל עסק של מיליונים.

מעניין ששמועות על הידרדרותו עשו כנפים בבורסה שנים לפני שפשט את הרגל, אך הסיפורים כמעט שלא הרתיעו איש.

על רמי סופר, שכשנסע לקנות חומר־גלם באחת ממדינות החסות של דרום־אפריקה, ישב ימים ולילות ליד גלגל־הרוליטה בקזינו המקומי. שם אף קיבל את הטלפונים היומיים ממישרדו בארץ.

את דרכם עשו בזהירות וללא הימורים מיותרים. הם יצקו את הדפוסים והקימו את האירגונים, שהלכו ותפחו וגדלו במשך השנים.

כללי ההצטרפות לבורסה היו תמיד נוקשים מאוד. ועדה ברקה בוקרקנות את המועמדים ואחרי שאישרה את מועמדותם, ניתלו תמונותיהם באולם הבורסה, וחברים יכלו להגיש התנגדות לקבלתם. מסיבה זו או אחרת. היושר והמיקצועיות היו סטנדרטים מחייבים ללא כל פשרה.

אך בעוד שהמסננת פעלה כשורה ברוב המיקרים, החלו צצים החריגים. כשבבורסה חברים יותר מ־2000 חברים, אי־אפשר להימנע מטעויות בקבלת חברים.

כך נוצרה קבוצה לא קטנה של אנשים, שצברו את הונם והסתננו לבורסה בדרך מפוקפקת. אפשר לשמוע בסודי־סודות סיפורים ורכילויות על הדרך שבה השיגו את הונם הראשוני, ועם חלוף השנים הפכו ליהלומנים מכובדים בענף.

מטבע הדברים, נטו הוותיקים להפגין קצת הסתייגות והתבדלות מכל היתר — אומנם לא עד כדי פגיעה, או המנעות מעסק מזדמן, אך הקפידו שלא ליצור קשר חברתי עם בעלי העבר או ההווה המפוקפק יותר.

כך ניתן היה להבחין במסך בלתי־נראה המפריד ביניהם. העילית כוללת עשרות ואולי מאות יהלומנים ומתווכים שזה מקרוב באו, שנטמעו בין הוותיקים בזכות הסטנדרטים האישיים שלהם.

לא פלא איפוא, שהם מודאגים ממה שקרה לענף. גם הם ניזוקו באופן קשה, אך עד כה עמדו תמיד יפה, ואיש מהם לא פשט רגל או נמנע מלעמוד בהתחייבויותיו.